

Lausuntomme U 73/2025

Lääketeollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto talousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle koskien komission ehdotusta Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta (U 73/2025).

EU-alueen kilpailukyky on heikentynyt vuosien ajan ja Eurooppa uhkaa jäädä TKI-toiminnassa muita markkina-alueita jälkeen. Useat eri selvitykset ovat nostaneet vaikean tilanteen esiin ja selvityksissä on esitetty toimia, jolla EU-alue voi kilpailukykyään vahvistaa. Komission nyt esittämä puiteohjelma on linjassa valittujen strategisten tavoitteiden kanssa.

Lääketeollisuus pitää valtioneuvoston kantaa tärkeänä, mutta pidämme välttämättömänä myös kokonaisrahoituksen vahvistamista. Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta kasvattaa kilpailukykyrahoitusta merkittävästi. Samoin Suomi katsoo kannatettavaksi komission esityksen TKI-rahoituksen määrän kasvattamisesta. EU-alueen kilpailukyky vaatii pitkäjänteisiä, määrätietoisia ja valittua linjaa tukevia toimia. Horisontti Eurooppa -rahoitus on tärkeä osa rahoituksen kokonaisuutta.

EU-alueen kilpailukyvyn kannalta rahoituksen lisäksi on panostettava sääntelyyn, joka ei luo yrityksille tarpeetonta hallinnollista taakkaa ja joka tukee yritysten TKI-toimintaa. Lääketeollisuus tuo uusia hoitoja potilaille ja hoidot kehittyvät pitkäjänteisen tutkimuksen pohjalta. Alan yritykset investoivat innovaatiomyönteisiin maihin.

USA:n muuttunut politiikka ja maailmanpoliittisen tilanteen muutos luo merkittävän riskin Euroopalle ja erityisesti pienille jäsenmaille. EU-alueella uudet lääkehoidot saavat myyntiluvan hitaasti ja maat päättävät hyvin eritahtisesti myyntiluvan saaneiden hoitojen käyttöönotosta. Vuosikymmenien saatossa rakentunut toimintamalli ei luo innovaatiomyönteistä kuvaa ja Eurooppa uhkaa jäädä muita markkina-alueita jälkeen. Jos läakeyritykset päätyvät tuomaan yhä hitaammin uusia hoitoja EU-markkinoille, eurooppalaiset potilaat päätyvät eriarvoiseen asemaan ja investoinnit päätyvät todennäköisesti muille markkina-alueille. Muutos heikentäisi myös Euroopan kokonaisturvallisuutta.

EU:n rahoitusinstrumentit ovat keino vahvistaa TKI-ympäristöä ja rakentaa infrastruktuuria, joka tukee yritysysteistyöhankkeita. Lääkehoidot syntyvät pitkäjänteisen tutkimustyön tuloksena ja EU tarjoaa hyvän paikan tutkia myös hoitojen vaikuttavuutta käyttöönoton jälkeen.

Lääketeollisuus investoi Euroopassa tehtävään tutkimukseen ja tuotekehitykseen yli 55 miljardia euroa vuonna 2024. Sen lisäksi ala investoi Euroopan tuotantoon ja ala tuotti vahvan, 220 miljardin euron positiivisen kauppataaseen. Ala työllistää suoraan noin 900 000 korkeasti koulutettua työntekijää ja välillisesti yli 2 miljoonaa henkilöä Euroopassa.

Lääketeollisuus on keskeinen, talouskasvua ja investointeja tuova teollisuudenala ja alan merkitys on tunnistettu Suomessakin. Suomella on hyvät edellytykset kasvattaa osuuttaan alan investoinneista, jos toimintaympäristöä kehitetään suotuisalla tavalla ja uudet hoidot otetaan sujuvasti käyttöön.

Suomessa toimivat lääkeyritykset ovat luvanneet kaksinkertaistaa kokonaisinvestoinnit vuoteen 2030 mennessä. Investointien kasvu edellyttää, että Eurooppa pysyy kilpailukykyisenä ja suomalaista toimintaympäristöä kehitetään innovaatiomyönteiseen suuntaan.

Kunnioittaen,

Anne-Mari Virolainen

Lääketeollisuus ry
toimitusjohtaja
Puh. 050 512 1941
anne-mari.virolainen@laaketeollisuus.fi